

Jechaliśmy ponad dwa tygodnie w odkrytym wagonie, w deszczu i „dzyndrze”, okutani, w co się dało, bo zimno było okropne. W naszym wagonie jechało siedem osób dorosłych, dwoje dzieci, trzy konie, krowa, świnka i trochę drobiu w kojcu – wspomina przymusową przeprowadzkę jeden z polskich kresowiaków. Po II wojnie światowej nie tylko przesunięto granice Polski na zachód, ale też zmuszono miliony ludzi do opuszczenia rodzinnych gniazd i wyruszenia w nieznane.

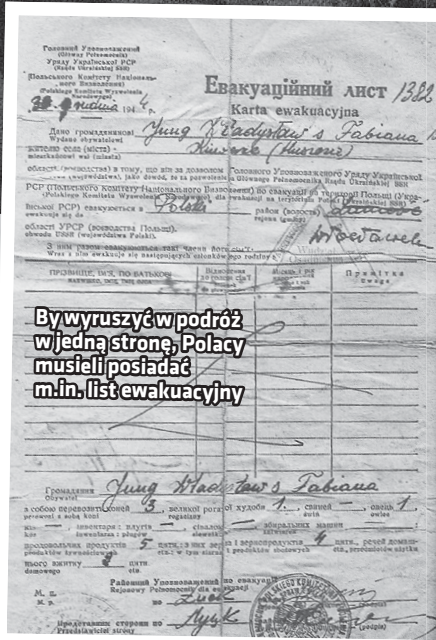

W czasie wywózki pociąg stawały w szczyrim polu nawet na kilka tygodni

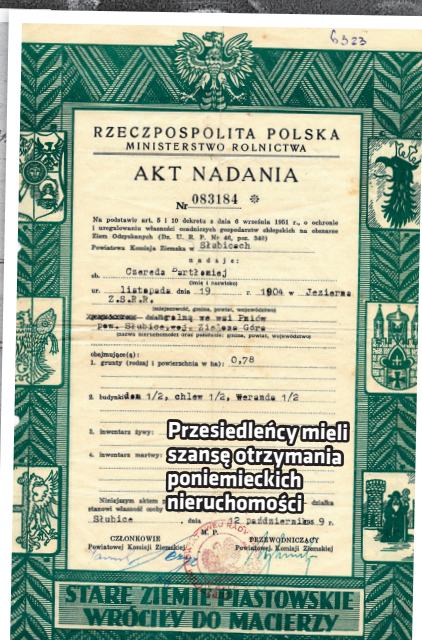
MINISTERSTWO ZIEM ODZYSKANYCH

Ministerstwo utworzono 13 listopada 1945 r. Jego zadaniem było prowadzenie akcji osiedleńczej na tych terenach, przyspieszenie procesów integracyjnych z resztą kraju i zarządzanie mieniem poniemieckim. Organ zajął się również wysiedlaniem ok. 3 mln Niemców na zachód. Na czele resortu stanął Władysław Gomułka. Wkrótce z Ziem Odzyskanych utworzono nowe województwa. W 1945 r. powstała gdańskie, a rok później olsztyńskie, szczecińskie i wrocławskie. Po ponad trzech latach działalności – 11 stycznia 1949 r. – ministerstwo zostało zlikwidowane.

Wrocław, 1946 r. Przybyłych do stolicy Dolnego Śląska witały gruzy

By wyruszyć w podróż w jedną stronę, Polacy musieli posiadać m.in. list ewakuacyjny

Na czele Ministerstwa Ziem Odzyskanych stanął Władysław Gomułka

DRUGA FAŁA WYSIEDLEŃ 1955-1959

Wysiedlenie Polaków z Kresów na ziemię PRL rozpoczęło się w 1955 r. w okresie odwilży. Po śmierci Stalina nowy rząd ZSRR rozpoczął kampanię powrotu więźniów politycznych do krajów macierzystych. Rządowi PRL chodziło jednak także o mieszkańców dawnych Kresów Wschodnich II RP, którzy nie zostali przesiedleni w latach 1944-1946. W tym celu 15 listopada 1956 r. do Moskwy pojechali Gomułka i Cyrankiewicz. Ich działania doprowadziły do przesiedlenia kolejnych 29 tys. osób. Porozumienie repatriacyjne zostało ostatecznie zawarte 25 marca 1957 r. i przewidywało powrót wszystkich, którzy przed 17 września 1939 r. mieli polskie obywatelstwo, co należało udowodnić, ich małżonków i dzieci. Akcję spowalniał brak dokumentów i trudności w dotarciu do Polaków rozrzuconych w całym ZSRR. W sumie w latach 1955-1959 przesiedlono łącznie 245 501 osób.